

Instruktion till användning av AssCE-formuläret

Syftet med AssCe-formuläret är att utgöra ett underlag för diskussion mellan student och handledare i en bedömning av studentens professionella utveckling.

Dialogen mellan handledare och student om studentens utveckling, förmågor och kunskaper i olika avseenden skall vara en naturlig återkommande del av handledningen, men också en i förväg bestämd avstämning vid halva utbildningsperioden och som en avslutande bedömningsdiskussion.

Den avancerade nivån avser att ge studenterna förmåga att kombinera de *akademiska kraven* med ett *yrkesrelevant kunskande* på avancerad nivå. Den avancerade nivån skall bygga på kunskaperna från grundnivån. Det är i Högskolelagen (SFS 1992:1434) uttryckt på följande sätt För grundnivån:

- systematik i handlande
- kritiskt tänkande
- problemlösning
- självständighet
- kunna ta del av och använda vetenskapliga metoder och resultat

För den avancerade nivån:

- att självständigt integrera och använda kunskaper
- utveckla förmågan att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer
- utveckla förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete

Yrkesutbildningen delas ofta in i tre olika områden (Gustavsson 2000). I yrkesdelen skall studenterna utveckla

- faktakunnande
- färdigheter
- omdöme

Specialistsjuksköterskeprogrammets dubbla målsättning ställer krav på och har betydelse för den professionella utvecklingen under den verksamhetsförlagda delen av utbildningen där olika förmågor, kunskande, färdigheter och omdöme skall tränas, fördjupas och breddas.

Faktorerna i AssCe-formuläret, grupperade i fem områden och tillsammans tjugo, har sin grund i olika styrdokument utarbetade för sjuksköterskeprogrammet och för specialistsjuksköterskeprogrammen bl a från Högskoleförordningen (SFS 1993:100).

Förberedelser inför bedömningsamtal och bedömningsdiskussion

Tid för bedömning planeras i förväg. Erfarenheter visar att det behövs ca 45-60 minuter. Student och handledare har varsina formulär.

Studenten skall förbereda bedömningen genom att göra en självskattning. Som förberedelse för samtalen är det också viktigt att skriva ner exempel på situationer som stödjer skattningen. *Handledaren* skall förbereda samtalen genom att markera för varje faktor i enlighet med krav som kan ställas för respektive utbildningsperiod i utbildningen. I handledarens förberedelse ingår också att samla information och synpunkter från kolleger som handlett, haft kontakt med och sett studenten i olika situationer under den verksamhetsförlagda utbildningsperioden.

Bedömning av studentens professionella utveckling

Studenten skall ha och ta en mycket aktiv roll i diskussionen och utgå från sin självskattning. Studenten har också ansvar för att kunna redogöra för läst litteratur under utbildningsperioden.

Handledaren skall ge sina synpunkter och anknyta till konkreta vårdssituationer, men först efter att studenten beskrivit sina.

Läraren/kliniska adjunkten bidrar med frågor och exempel i diskussionen och tar ansvar för att studenten bedöms på ett heltäckande sätt. Läraren (examinatorn) har yttersta ansvaret för genomförandet av bedömningen och att kraven sätts i nivå med var i utbildningen studenten befinner sig och i relation till kursplanens mål. Läraren (examinatorn) har ansvaret för att bedöma studentens prestationer och avgöra betyg med hjälp av handledarens utlåtande (Högskoleverket 2008).

Användning av skalan. Bedömningen sker i enlighet med hur väl studenten uppfyllt målen för respektive faktor: otillräcklig, god eller mycket god måluppfyllelse. Till hjälp för gradering av studentens utveckling finns ett antal markeringar på en linje. Halvtidsdiskussion med diskussion av varje faktor skall alltid äga rum och kan med fördel redovisas på skalan. Vid slutbedömningen skall varje faktor bedömas med ett kryss på skalan.

Då det vid den avslutande bedömningsdiskussionen eventuellt framkommer att målen för någon faktor eller aspekt inte är uppfyllda, skall målet aktualiseras under nästa verksamhetsförlagda period, och det innebär inte i sig ett underkännande. Det är då studentens ansvar att se till att målet uppnås vid nästa praktikperiod. Om en tregradig betygsskala används kan förslagsvis mycket god måluppfyllelse ligga till grund för betyget Väl godkänt. Läraren ansvarar för betyget och avgör i de *fall* där studenten uppvisat förmågor och kunskaper utöver det vanliga som gör att betyget Väl godkänt är befogat.

Studentens individuella mål under verksamhetsförlagd utbildning

Faktorerna i AssCe-formuläret kan utgöra grund för att formulera individuella mål för den aktuella perioden tillsammans med mål och innehåll från kursplanen och studiehandledningen. Målen skall vara formulerade så att de är möjliga att uppnå. Handledaren skall få möjlighet att läsa och bedöma i vad mån målen är möjliga att uppnå i den vård som bedrivs under den aktuella perioden.

Om utbildningsperioden är kort, eller om utbildningen sker på en mycket speciell praktikplats, kan en anpassning göras till på vilket sätt man använder AssCe-formuläret som stöd för bedömning. Det bör ske i samråd mellan lärare och handledare genom att enbart vissa faktorer markeras som relevanta mål att uppnå.

Litteraturanvisning

Gustavsson B. (2000) Kunskapsfilosofi: tre kunskapsformer i historisk belysning. Wahlström & Widstrand, Stockholm.

Högskoleverket (2008:36) Rättssäker examination. Högskoleverkets rapportserie, Högskoleverket, Stockholm.

Löfmark A. & Thorell-Ekstrand I. (2000) Evaluation by nurses and students of a new assessment form for clinical nursing education. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*, 14, 89-96.

Löfmark A. & Thorell-Ekstrand I. (2004) An assessment form for clinical nursing education: a Delphi study. *Journal of Advanced Nursing*, 48, 291-298.

Mogensen E., Thorell-Ekstrand I. & Löfmark A. (2006) Klinisk utbildning i högskolan – perspektiv och utveckling. Studentlitteratur, Lund.

SFS (1993) 1993:100 Högskoleförordningen. Svenskt Riksdagstryck AB, Stockholm.

SFS (1992) 1992:1434 Högskolelag. Svenskt Riksdagstryck AB, Stockholm.